

STŘEDOVĚKÁ SPOLEČNOST

9. – 12. STOLETÍ

- rozdělení
- **ti, kteří bojují** panovník a jeho družina (později velmoži)
  - **ti, kteří se modlí** kněží v čele s pražským a olomouckým biskupem a mniši
  - **ti, kteří pracují** především venkované zabývající se zemědělstvím

Ve 12. století dochází k tzv. kolonizaci – vnitřní, osidlují se neobydlené části země. Prohlubují se majetkové rozdíly mezi sedláky a velmoži.

V Evropě vzniká nový umělecký sloh – **románský**. Staví se rotundy, baziliky, kláštery a první hrady – kamenné. Objevují se první literární díla – legendy a kroniky.

Nejstarší českou kronikou je KOSMOVA KRONIKA psaná latinsky. (11. – 12. století)

V učebnici na straně 49 doplň a napiš věty s čísly 1 – 25 (číslice nahrad' správnou odpovědí).

Solution: ŘEŠENÍ

Maths	5+5=10
History	1914-1918 - The first world war
Chemistry	NaCl, H ₂ O
Biology	animals and plants
ICT	computers
PE	basketball, football, running
Geography	Canada, Russia, Japan, the map
Art	coloured pencils, crayons, pencil sharpener

- a) irthosy - history
- b) simcu - music
- c) nisgehl - english
- d) srheyictm - chemistry
- e) tahms - maths

**1. Subjects – match the left column with the right column:
K jednotlivým předmětům, přiřad' odpovídající učivo**

Maths	1914-1918 - The first world war
History	NaCl, H ₂ O
Chemistry	5+5=10
Biology	basketball, football, running
ICT	Canada, Russia, Japan, the map
PE	animals and plants
Geography	coloured pencils, crayons, pencil sharpener
Art	computers

1. Put the mixed up letters into the correct order – to make school subjects:

Přeházej písmena tak, aby vznikly názvy předmětů. Předměty přelož.

- a) irthosy -
- b) simcu -
- c) nisgehl -

d) srheyictm -

e) tahms –

Maths	
History	
Chemistry	
Biology	
ICT	
PE	
Geography	
Art	

VÝUKA DISTANČNÍ

Český jazyk , Ruský jazyk, Přírodopis - VII.Z týden 4.1. – 8.1. 2021

Český jazyk

CITOSLOVCE

Podívejme se společně na to, co vyjadřují citoslovce a podle čeho je poznáme.

Citoslovce jsou vlastně jakýmsi záznamem různých **zvuků, nálad a pocitů**. Vyjadřují, jaký zvuk dělají lidé, zvířata nebo věci. S citoslovci se setkáváme už od dětství, často byla správnou odpovědí na otázky typu: jak dělá kravička?, jak dělá pejsek? A jako malé děti jsme je často také používali místo delších a složitějších slov. Pejsek byl **haf**, světlo **blik**, jídlo zase **ham** nebo **mňam**.

Úplně jednoduše bychom mohli říct, že citoslovce tedy používáme pro **zapsání nějakého zvuku**, který jsme zaslechli.

kvak

vrkú

bú

íá

bim bam

crr

bumtarata bum

ššš húú

žbluňk

bác

kap kap

cvak

Mohou ale také vyjadřovat naše **nálady a pocity**, říkáme jimi, jak se vlastně cítíme.

au

hurá

brr

haha

Mezi citoslovce ale patří také slova jako **pst**, **kšá**, **hyjé**, **haló** nebo **hej**.

Pozor! Slova cinknout, mňoukat, cvakat, kvákat, hopsat apod. jsou už slovesy. Nevyjadřují totiž nějaký zvuk, ale činnost. Co dělala kočka? Mňoukala. Co dělala klika? Cvakla.

Pozor si dejte také na to, že slovo citoslovce je **středního rodu**, správně máme tedy to citoslovce.

A na závěr poslední důležitá informace. Citoslovce patří mezi **neohebné** slovní druhy, to znamená, že mají stále stejný tvar, nemění ho. Pokud bychom ho chtěli označit číslicí, použijeme **10**.

3. Vyjádři citoslovcem.

vrčet

->

štěkat

->

klapat

->

cinkat

->

dupat

->

zvonit

->

bučet

->

mečet

->

plakat

->

smát se

->

bouchat

->

houkat

->

4. Dopln vhodné citoslovce.

hurá

mňam

ach

brr

jú

ouvej

fuj

, to je překvapení.

, to bolí.

, to je dobrota.

, to je bída.

, vyhráli jsme.

, je mi zima.

, to jsem se polekal.

OPAKOVÁNÍ OHEBNÝCH SLOV

Slovní druhy dělíme na dvě velké skupiny: slova ohebná a neohebná. O tom, do které z nich slovo patří, rozhoduje to, zda se ohýbá, či neohýbá.

Ohebná slova

Ohebná slova **mění svůj tvar, ohýbají se**. Můžeme také říct, že v různých větách má jedno a to samé slovo **různé tvary** podle toho, jak je v dané větě potřeba. Neříkáme přeci, že jsme viděli pes, tomu pes jsme hodili klacek a pes jsme honili, když nám utekl. Slovo pes v různých kontextech ohýbáme, měníme jeho tvar.

viděl **psa**
hodil **psovi** kost
pes zaštěkal
chodí ven se **psem**

Ve všech spojeních figuruje slovo pes, pokaždé máme na mysli čtyřnohé zvíře, které štěká, jen pokaždé použijeme jeho jiný tvar.

Mezi **ohebné** patří **prvních pět slovních druhů**, tedy:

- podstatná jména
- přídavná jména
- zájmena
- číslovky
- slovesa

U podstatných a přídavných jmen, zájmen a číslovek tomuto ohýbání říkáme odborně **skloňování**, u sloves **časování**.

PRACOVNÍ LIST

1. Doplň tabulku:

<i>podstatné jméno</i>	<i>přídavné jméno</i>	<i>sloveso</i>
<i>Čtení</i>	<i>čtené</i>	<i>číst</i>
	<i>taneční</i>	
<i>Válka</i>		
	<i>myté</i>	
		<i>kopat</i>
<i>Vaření</i>		

2. Se slovy posledních dvou řádků vytvoř věty:

---

3. Vybarvi stejnou barvou dvojice patřící k sobě:

<i>přídavné jméno</i>	<i>podstatné jméno</i>	<i>Přídavné jméno</i>	<i>podstatné jméno</i>
<i>slazené</i>	<i>dopisy</i>	<i>horká</i>	<i>čokoláda</i>
<i>kreslené</i>	<i>nápoje</i>	<i>pečená</i>	<i>holčička</i>
<i>hořká</i>	<i>koupel</i>	<i>poslušná</i>	<i>kačena</i>
<i>koupené</i>	<i>seriály</i>	<i>neodeslané</i>	<i>zákusky</i>

4. Nahraď podstatná jména vhodnými zájmeny:

Nebudu Ivanu zatěžovat. _____

Pozdravuj Tomáše. _____

Řeknu to mámě. _____

Zajdu za dědou. _____

5. Vytvoř větu, ve které bude v daném pořadí zastoupeno:

Sloveso, číslovka, přídavné jméno, podstatné jméno.

_____

6. Vytvoř věty s danými slovy:

je – zájmeno _____

je – sloveso _____

7. Doplň:

K ohebným slovním druhům řadíme: _____,

protože je můžeme _____.

8. Nad slova, která můžeš skloňovat, napiš pády, kterých bylo pro tento úryvek použito. Čeho sis všiml/a?

Adéla jela bez mámy k babičce. Když ji uviděla, zvolala: „Babičko!“ Potom vyprávěla o jízdě autobusem.

ČESKÝ JAZYK – SLOH

Vzor popisu pracovního postupu

Recept na palačinky

Ingredience

- 1 špetka soli
- 400 ml mléka
- 2 vejce
- 200 g hladké mouky
- olej na smažení

Postup

Hladkou mouku rozmixujeme se špetkou soli, mlékem a dvěma vejci tak, aby vznikla správná hustá směs vhodná pro palačinky. Na pánev s rozpáleným olejem vlijeme přibližně jednu malou naběračku směsi. Palačinku smažíme z obou dvou stran dozlatova.

Pracovní postup – vypracuj vlastní pracovní postup – „Jak budu mýt a uklízet nádobní po obědě?“

RUSKÝ JAZYK

Slovní zásoba – Raduga str: 3/43 – přepsat slovíčka do slovníku a nauč se jejich význam !

Naučit se časování slovesa „ЖИТЬ" – žít

Raduga – str. 3/45 – dolní sloupec

PC – youtube - časování sloves - poslouchej a opakuj výslovnost

PŘÍRODOPIS

Cizokrajné suchozemské ekosystémy – Tropický deštný les – učebnice str: 76-78

Cizokrajné suchozemské ekosystémy – Savany – učebnice str: 79 – 81

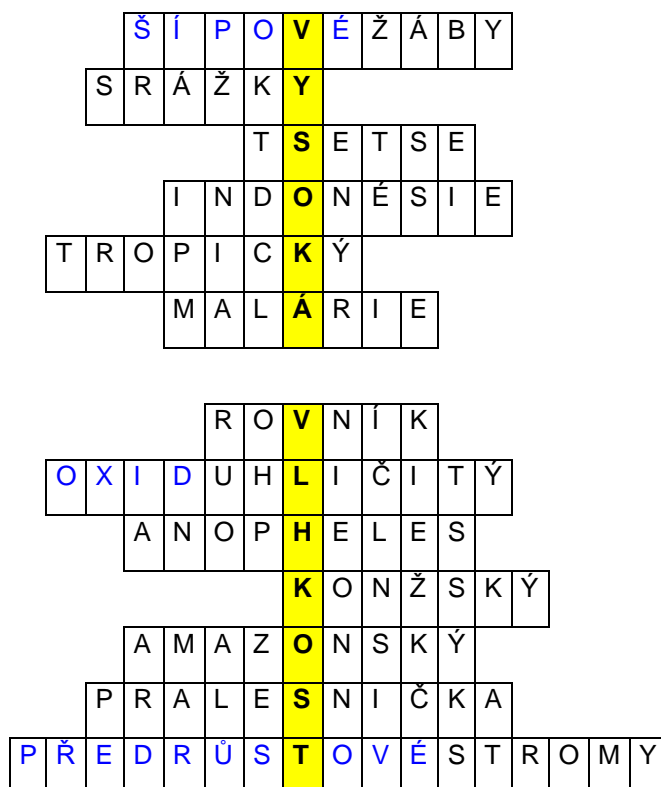
Do sešitu přírodopisu zapsat z těchto témat stručné výpisky tučně vytištěných informací vypracujte pracovní listy !

Pracovní list – Tropické deštné lesy

1) K doplnění textu křížovky využijte učebnici a tento text !

Tropický deštný les je velmi zajímavým biotem a to jak svou různorodou faunou a florou, tak i důležitostí z hlediska vázání velkého množství oxidu uhličitého. Tento biot se vyznačuje relativní stálostí teplot během dne po celý rok (teploty se pohybují mezi 25-30°C), dále vysokým průměrným ročním úhrnem srážek, který se pohybuje mezi 2 000–12 000 mm. Tento fakt je ovlivněn především rozložením tlakových útvarů nad rovníkem (nachází se zde tlaková níže). Vysoké srážky zároveň zapříčiňují téměř 100% vlhkost vzduchu v oblasti tohoto biotu. Největším tropickým deštným lesem je Amazonský prales v jižní Americe, dalšími jsou Konžský prales v Africe a v Asii najdeme tropický deštný les v oblasti Přední a Zadní Indie a souostroví Indonésie. Fauna deštného lese je druhově bohatá, najdeme tu dokonce více než 1/2 živočišných druhů naší planety Země. Velké množství druhů hmyzu, z nichž mnohé přenášejí různé nemoci, např. malárii přenáší komár Anopheles nebo spavou nemoc moucha TSETSE. Dále tu najdeme mnoho druhů obojživelníků, z nichž nejzajímavější jsou krásně zbarvené malé žáby (tzv. pralesničky), které jsou jedovaté a jejich jed využívají amazonští indiáni k výrobě jedovatých hrotů šípů. Podobně jako fauna je bohatá i flóra, která bojuje o každý kousek prostoru a světla. Tropický deštný les je rozvrstven do pěti pater, kdy nejzajímavější jsou tzv. předrůstové stromy, které velmi rychle rostou, dále zde najdeme mnohé druhy stromů, keřů a bylin.

2) Doplňte nápovědy do obrácené křížovky: příklad na první řádce

Vlastní nápovědy	
1.	malé žáby , v jejichž jedu namáčejí indiáni hroty šípů
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	

3) Doplňte vynechaná slova v textu:

Tropický deštný les se nachází v blízkosti _____, kolem něhož se nachází tlaková _____, díky níž se zde vyskytuje velké množství _____. Nejdeštivější místa světa se nacházejí právě v oblasti tropických deštných lesů, kde během roku v průměru naprší mezi 2 000 – _____ mm srážek. Základním problémem tropického deštného lesa je jeho _____ a vypalování. Hlavním důvodem kácení lesů je zisk cenného a kvalitního dřeva a přírodních léčiv. Vypalováním lesů získávají místní obyvatelé _____ pro pěstování plodin. Používáním této půdy však dochází k jejímu rychlému _____. V tropickém deštném lese žije mnoho druhů _____, příkladem může být komár _____, který přenáší malárii nebo moucha _____, která přenáší _____ nemoc. Důležitý je i fakt, že tropické deštné lesy ukrývají více jak _____ živočišných druhů světa.

Udělat výpisky:

Tlak a jeho vlastnosti

Deformační účinky síly souvisí se silou, které říkáme tlak.

Pohyb na púlmetrové sněhové pokrývce

- *Situace 1 – jdeš pěky:* Boříš se a pohyb je velmi složitý.
- *Situace 2 – pohybuješ se na lyžích:* Propadáš se mnohem méně.
- ❖ *Závěr – Pokud se chceš málo zabořit, musíš mít větší plochu.*

Nůž a modelína – vyzkoušej si

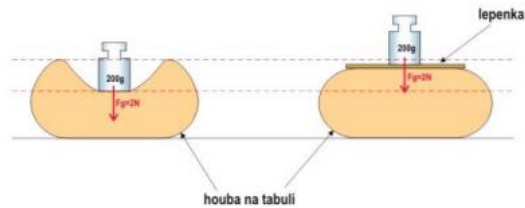
- *Situace 1* – Tlačíš na modelínu nožem na placato.
- *Situace 2* – Tlačíš na modelínu ostřím.
- ❖ *Závěr – Nůž se do modelíny zaboří jen v případě, kdy do ní tlačím ostřím. Čím menší plocha tím jednodušeji se nůž do ní zaboří. Pokud tlačím tupým koncem, tlačím na hodně molekul, pokud tlačím ostrým koncem, tlačím na málo molekul, a proto síla na každou molekulu je mnohem větší.*

Hrách místo molekul – vyzkoušej si – nasyp si do misky hrách

- *Situace 1* – Tlačíš na hrách nějakým hranolem, hranol se do hrachu neproboří.
- *Situace 2* – Tlačíš na hrách jedním ze svých prstů, prst se do hrachu proboří.
- ❖ *Závěr – Představ si, že hrách symbolizuje molekuly. Hranol má velkou plochu stejně jako tužka s tupým koncem, proto se neproboří. Prst má malou plochu, stejně jako ostrý hrot tužky, proto se proboří.*

Houba a závaží

- *Situace 1* – Postav závaží na houbu na mazání tabule, závaží vytvoří v houbě důlek.
- *Situace 2* – Postav závaží na kousek kartonu, závaží stojí na kartonu a do houby důlek neudělá.
- ❖ *Závěr – Pokud postavím závaží na karton, tak se síla, kterou působí na houbu rozloží na celou plochu kartonu.*

Tlak a jeho vlastnosti

- Deformační účinky síly závisí na velikosti tlaku.
- Závisí na:
  - ✓ Velikosti tlakové síly (čím větší tlaková síla, tím větší tlak)
  - ✓ Na ploše na, kterou působí tlaková síla (čím větší plocha, tím menší tlak)

Tlak jako fyzikální veličina

- Značíme ... p
- Základní jednotka ... pascal (1 Pa)
- Odvozené jednotky ... hektopascal (hPa, 1 hPa = 100 Pa)
  - ... kilopascal (kPa, 1 kPa = 1 000 Pa)
  - ... megapascal (MPa, 1 MPa = 1 000 kPa = 1 000 000 Pa)

Učebnice str. 57 – 62 přečíst

Pracovní sešit str. 26 – cv. 1,2,3,4

Str. 27 – cv. 1,2,3,

Str. 28 – cv. 4,5,6

Odpověz na otázky:

- 1) Jak značíme veličinu tlak a jaké má jednotky?
- 2) Na čem závisí velikost tlaku?
- 3) Proč je dobré krájet chléb nabroušeným nožem?
- 4) Židle se nám boří do trávníku. Co uděláme, aby se nebořila?

4. 1. – 8. 1. 2021

ZEMĚPIS

PARDUBICKÝ KRAJ

- učebnice str. 65 – 67 – přečti, prostuduj, ukaž si na mapě, prohlédni si mapu tohoto kraje
- do sešitu si napiš nadpis „Pardubický kraj“ a napiš zápis na straně 67 dole

Úkol - bude známkováno

1. Do mapy barevně zakresli a popiš

- ✓ orlické hory, Kralický Sněžník, Žďárské vrchy, Železné hory, Orlickou tabuli, Východolabskou tabuli, Polabskou nížinu
- ✓ řeky Labe, Chrudimka, Tichá Orlice, Svitava,
- ✓ přehradní nádrž Seč

2. Čím jsou známé Kladruby nad Labem?

.....

KRAJ VYSOČINA

- učebnice str. 68 – 70 – přečti, prostuduj, ukaž si na mapě, prohlédni si mapu tohoto kraje
- do sešitu si napiš nadpis „KRAJ VYSOČINA“ a napiš zápis na straně 70 dole

Doplň tex: (bude známkováno)

Zápis do sešitu:

Násobení celých čísel

Jak násobíme celá čísla

- Dvě celá čísla různá od nuly vynásobíme tak, že k součinu jejich absolutních hodnot přidáme:
  - a) znak +, pokud jsou oba činitele kladná čísla, nebo oba činitele záporná čísla
  - b) znak –, když jeden z činitelů je kladné a jeden záporné čísla.
- Je-li alespoň jeden z činitelů nula, je součin nula.

Znaková tabulka

+	·	+	=	+
-	·	-	=	+
-	·	+	=	-
+	·	-	=	-

Příklady:

- a) $(+3) \cdot (+7) = +21$
- b) $(-6) \cdot (-4) = +24$
- c) $(-7) \cdot (+5) = -35$
- d) $(+9) \cdot (-7) = -63$
- e) $(-7) \cdot 0 = 0$
- f) $0 \cdot 0 = 0$

Dělení celých čísel

Jak dělíme celá čísla

- Dvě celá čísla různá od nuly vydělíme tak, že k podílu jejich absolutních hodnot přidáme:
  - a) znak +, když dělenec i dělitel jsou kladná čísla, nebo dělenec i dělitel jsou záporná čísla
  - b) znak –, když dělenec je kladné číslo a dělitel záporné číslo, nebo dělenec je záporné číslo a dělitel kladné číslo.
- Je-li dělenec nula a dělitel kladné, nebo záporné číslo, je podíl roven 0
- Dělitel se **nesmí** rovnat nule.

Znaková tabulka

+	:	+	=	+
-	:	-	=	+
-	:	+	=	-
+	:	-	=	-

Násobení celých čísel – učebnice str. 40 přečíst a vypočítat.

Str. 41 – vypočítat do sešitu všechna cvičení

Dělení celých čísel – učebnice str. 42 přečíst a vypočítat do sešitu všechna cvičení

Vypočítej na známky:

1) Vynásob:

- a) $5 \cdot (-5) =$
- b) $(-1) \cdot 8 =$
- c) $0 \cdot (-7) =$
- d) $(-6) \cdot (-9) =$
- e) $4 \cdot 8 =$

- f) $(-6) \cdot (-12) =$
- g) $30 \cdot (-30) =$
- h) $(-2) \cdot (-71) =$
- ch) $4 \cdot (-45) =$
- i) $7 \cdot 70 =$

2) Vynásob:

- a) $(-100) \cdot 3567 =$
- b) $(-98) \cdot 65 =$
- c) $(-987) \cdot 0 =$
- d) $(-21) \cdot 65 =$
- e) $(-24) \cdot (-12) =$

- f) $(-2) \cdot (-9) \cdot (-3) \cdot 1 =$
- g) $9 \cdot (-8) \cdot (-2) =$
- h) $(-1) \cdot 9 \cdot (-12) =$
- ch) $15 \cdot 6 \cdot (-2) =$
- i) $(-15) \cdot (-1) \cdot (-2) \cdot (-1) =$

3) Vyděl:

- a) $18 : 9 =$
- b) $(-16) : 4 =$
- c) $(-36) : (-6) =$
- d) $81 : (-9) =$
- e) $(-1) : (-1) =$

- f) $63 : (-9) =$
- g) $(-144) : (-12) =$
- h) $154 : (-11) =$
- ch) $0 : (-3) =$
- i) $72 : 9 =$

4) Vypočítej:

- a) $-36 + 5 \cdot (-2) =$
- b) $2 \cdot (-12 - 3) =$
- c) $(-1 + 9) \cdot (-3) =$
- d) $-50 + 2 \cdot (-12) =$
- e) $(-5) \cdot (15 - 25) =$

- f) $3 \cdot (-8) + 5 \cdot 2 =$
- g) $30 - (-7) \cdot (-2) =$
- h) $60 - (-9) \cdot 0 =$
- ch) $(-10) \cdot (-5+6) =$
- i) $(+12 - 8) \cdot (-11) =$

5) Vypočítej:

- a) $4 \cdot (-7) + 4 \cdot (-5) =$
- b) $(-3) \cdot 9 + 8 \cdot (-3) =$
- c) $8 \cdot (-4) + 6 \cdot (-4) =$

- d) $(-2) \cdot 7 + 9 \cdot (-2) =$
- e) $(-8) \cdot 5 + 5 \cdot 7 =$
- f) $3 \cdot 4 + (-4) \cdot 3 =$